

...X HISTORICKÁ DETEKTIVKA X...

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ

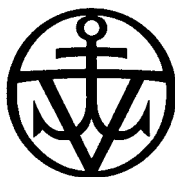
NOC
SVĚTLONOŠE

...X PŘÍPAD SESTRY FIDELMY X...

Noc světloňoše

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Peter Tremayne
Noc světloňoše – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

..✎ HISTORICKÁ DETEKTIVKA ☞..

*PETER
TREMAYNE*

*NOC
SVĚTLONOŠE*

VYŠEHRA D

Na památku mé spřízněné duše – „anam cara“

DOROTHEY CHEESMUR ELLIS

(11. září 1940 – 30. března 2016)

Našel jsem dveře, a neměl od nich klíč,
našel jsem závoj, a neprohlédl jím,
pak náhle tys mi zmizela jak dým
a ty a já se proměnilo v nic.

Omar Chajjám: *Robáijjât*

*Quomodo cecidisti de caelo lucifer qui mane oriebaris
corruisti in terram qui vulnerabas gentes!*

Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu!
Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů!

Izajáš 14,12

Vulgata,

latinský Jeronýmův překlad ze 4. století

Události popsané v tomto příběhu chronologicky navazují na knihu *Pokání mrtvých*. Píše se rok 671 a nacházíme se na konci měsíce zvaného ve staré irštině *mí forba*, tedy měsíc završení. V dnešní době odpovídá říjnu. Ve světě starých Keltů to byl poslední měsíc v roce.

Následující měsíc se nazýval *cet gaimrid*, „počátek zimy“, kterému dnes, jak známo, říkáme listopad. Staří Irové, stejně jako jejich indoevropští bratraci Hindové, věřili, že rok začíná obdobím temna, které se postupně probudí do světla. Na konci léta se tudíž slavil pohanský svátek Samhain (*sam* = léto a *fuin* = konec). Byla to jedna ze čtyř velkých slavností keltského roku. Irové, stejně jako všechny ostatní keltské kmeny, počítali čas podle nocí, po nichž následovaly dny, a oslavy proto vždy začínaly v noci.

Samhain předznamenával příchod období tmy, a z toho důvodu lidé právě tehdy stavěli velké zápalné hranice; šlo o svátek světla provázený tradičními rituály, které měly všechny za cíl zahánět nebezpečí, které s sebou temnota přináší. V době Samhainu také hrozilo nebezpečí spirituální – stíraly se totiž rozdíly mezi světem skutečným a nadpřirozeným; v tom čase se duše, kterým bylo za života ukřivděno, mohly vrátit z onoho světa a mstít se živým. Bylo to období prvotního chaosu.

Prvním křesťanům se tyto pohanské zvyky dařilo jen stěží vymýtit, dokud papež Řehoř I. (590–604 n. l.) nenakázal, aby se takové předkřesťanské svátky a posvátná místa pohanů christianizovaly jednoduše tím, že se zasvětil nově víře, namísto toho, aby se misionáři pokoušeli je zavrhouvat a ničit. Křesťané v Římě začali už v té době slavit svátek všech svých mučedníků,

a papež Bonifác IV. (608-615 n. l.), který se rozhodl proměnit Pantheon na nový křesťanský chrám, ho zároveň zasvětil všem těmto mučedníkům a určil za svátek všech svatých 1. květen.

Papež Sergius si ale v roce 834 uvědomil, že většina obyvatel západní Evropy svátek všech svatých na prvního máje neslaví a místo toho dávají přednost starobylé oslavě na památku všech zemřelých na začátku zimy, tedy o Samhainu. Proto Sergius rozhodl, že se i křesťanský svátek bude slavit prvního listopadu, a pojmenoval ho dnem všech duší. Jelikož anglosaské slovo pro svatého zní *halig*, začalo se tomu dnu v anglicky mluvícím světě říkat i den všech svatých, All Hallows' Day, a večer před ním se označoval jako večer svatých, Hallowe'en.

Ačkoliv moderní oslavy Hallowe'enu nabyly zcela jiného rázu, dodnes je ten večer považován za význačný okamžik v celém roce, kdy živým hrozí spirituální nebezpečí od stínů z onoho světa.

Měl bych se zmínit o tom, že navzdory Fidelminu upřímnému přání vyjádřenému ke konci našeho příběhu ohledně toho, že by křesťanští opati a biskupové neměli disponovat takovou světskou mocí jako panovníci a vladaři, přinejmenším tři z potomků jejího eóghanachtského rodu zastávali zároveň roli krále a biskupa mumanského (tedy munsterského). Šlo o Fedelmida, syna Crimthainnova (zemřel roku 846 n. l.), Ólchobara, syna Cináedova (zemřel roku 851 n. l.) a nejslavnějšího z nich, Cormaca, syna Cuilennáinova (zemřel roku 908 n. l.).

Sestra Fidelma z Cashelu, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Lateránském paláci v Římě

Ctihodný Gelasius, *nomenclator* v Lateránském paláci

Bratr Pothinus Maturis, *praecipuus* tajného archivu

Bratr Lucidus, zmocněnec *nomenclatorův*

V Cashelu

Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr

Dar Luga, *ainbertach* neboli hospodyně v královském paláci

Fíthel, vrchní brehon mumanský

Alchú, syn Fidelmy a Eadulfa

Muirgen, Alchúova chůva

Nessan, pastýř a Muirgenin muž

Spelán, pastýř

Bratr Conchobhar, lékárník

Curnan, dřevorubec pověřený přípravou hranice na svátek Samhain

Febal, příslušník kmene Uí Briúin Seóla z Connachtu

Bojovníci Nasc Niadh neboli Zlaté obroučky, králova tělesná stráž

Gormán, velitel
Aidan, jeho pobočník
Dego
Enda
Luan

Církevní rada v Cashelu

Bratr Mac Raith, správce opatství v Imleachu
Bratr Sionnach z opatství Corcach Mór
Bratr Duibhinn z opatství Ard Mór
Bratr Giolla Rua z opatství Ros Ailithir

U Volského kopce

Brancheó, zaříkávačka krkavců
Torcán, dřevorubec
Éimhín, jeho žena

V opatství Ráth Cuáin

Opat Síoda
Bratr Tadhg, *aistreóir* neboli dveřník
Bratr Gébennach, *leabhar coimedach* neboli strážce knih
Sestra Fioniúr, bylinkářka

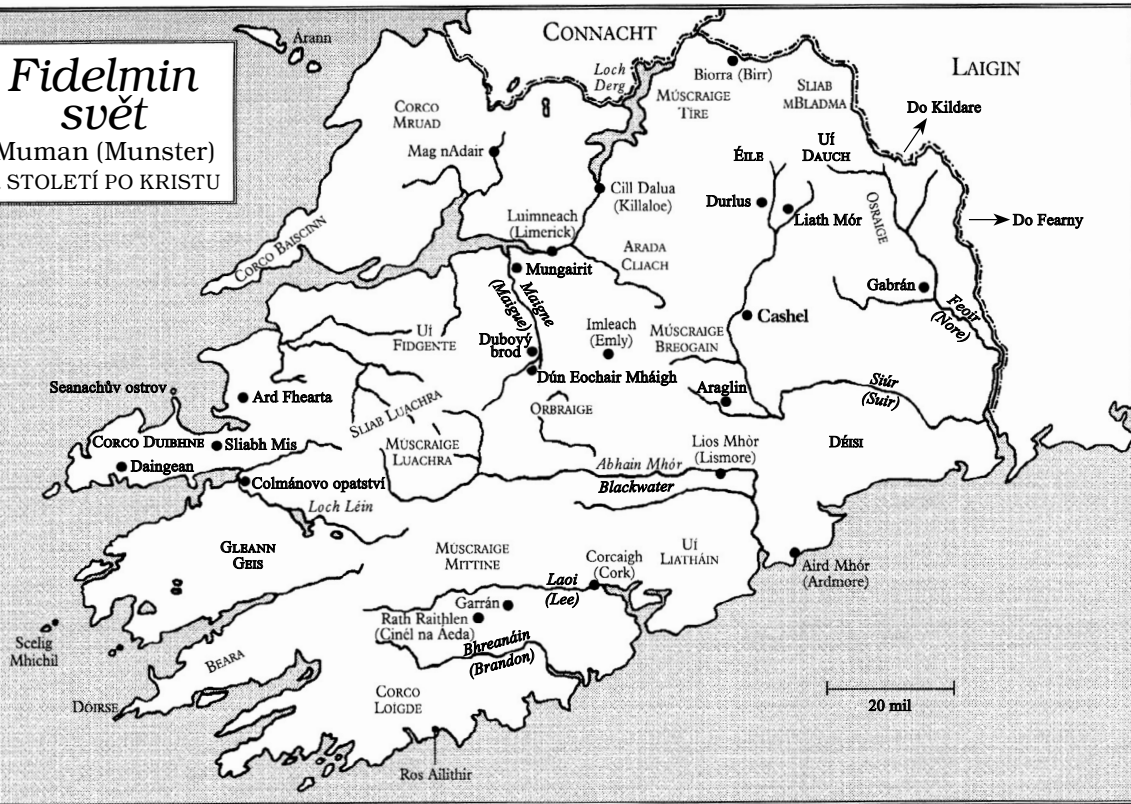
V Cnocgormu

Erca, druid a poustevník

Vedlejší postavy

Della, Gormánova matka
Aibell, Gormánova žena
Opat Cuán z opatství v Imleachu
Gelgéis, princezna z Éile

Muman (Munster)
7. STOLETÍ PO KRISTU

Někteří lidé tvrdili, že starý Pothinus Maturis je jedním z hodnostářů Lateránského paláce už od doby, kdy budovu papež Konstantin na věčné časy věnoval římskému biskupovi. To pochopitelně nebyla pravda, neboť k papežově přísaze věrnosti nové víře a prohlášení, že se stává novou oficiální vírou celé země, došlo přesně tři stovky let předtím, nežli Pothinus Maturis vstoupil do služeb Lateránského paláce. A trvalo mu to dvacet pět let, nežli se vypracoval na post *praecipua* v *Archivum Secretum* v *Sacrosancta Laternensis ecclesia omnium urbis et orbis ecclesiarum mater et caput...* tedy v paláci Svatého otce všeobecné církve Kristovy.

Praecipuus Pothinus už byl starý pán. Žil v paláci téměř jako samotář, nikdy s nikým nehovořil a za všechny ty roky, kdy pracoval v archivu, se s nikým nespřátelil. Byl to střízlivý přemýšlivý muž, držel se v ústraní a archiv střežil, jako by to byla samotná brána nebeská.

Do archivu, vystavěného za starou Bazilikou, měli povolený přístup jen nejzasloužilejší hodnostáři papežského paláce. Sám Konstantin rozkázal, aby archiv zbudovali poté, co nechal na tom místě strhnout kasárny císařské jízdní gardy, protože gardisté neprokazovali svému císaři náležitou úctu. Budova archivu stála stranou od ostatních církevních staveb a byla bezpečně zajištěná před okolním světem. Dokumenty shromážděné v *Archivum Secretum* si své místo tam zasloužily především svým sporným obsahem. O většině z nich oficiální teologie hlásala, že jde o kacířské spisy, když myšlenky v nich vyjádřené ten či onen církevní koncil zavrhl. U mnoha z nich šlo o evangelia, jež

byla v rozporu s texty, které byly vybrány jako hlavní tkanina nové víry. Když byl zvolen Svatým otcem Damasus I., pověřil Eusebia Hieronyma Sofronia – Jeronýma, aby sebral a do latiny přeložil vybrané texty, které se pak stanou spisem zvaným *Biblos*, tedy posvátným základem víry všeho křesťanstva.

Praecipuus Pothinus byl velice hrdý, že mu byla svěřena tak významná funkce a že může střežit zavržená a sporná díla, která by se mohla snadno stát nástrojem rozbrojů mezi již tak znesvářenými větvemi různých skupin věřících. A právě proto onoho dne v Lateránském paláci došlo k naprosto nevídanému úkazu. Osoby, jež *praecipua* Pothina znaly přinejmenším od vidění, nedokázaly uvěřit vlastním očím. Starý pán byl totiž spatřen, jak téměř uhání chodbami Lateránského paláce směrem ke kanceláři *nomenclatora*, tedy nejvyššího sekretáře Jeho Svatosti. Hlasité pleskání jeho sandálů o leštěné mramorové dlaždice na podlaze se chodbami neslo do daleka a lidé se zastavovali a ustaraně a s obavami ho sledovali.

Stařec konečně dorazil k cíli – hrozivým dubovým dveřím. Zřejmě v tu chvíli zapomněl na veškerý společenský protokol, protože místo aby zaklepal a počkal na vyzvání, bez zaváhání popadl mosaznou kliku a vtrhl do místnosti za dveřmi. Teprve pak se konečně zastavil – před ním seděl za stolem papežův sekretář. *Praecipuovi* Pothinovi se následkem běhu divoce zvedala ramena a přerývaně a mělce dýchal.

Muž za stolem vzhlédl, náhlé nečekané vyrušení ho zřejmě vylekalo. Ačkoliv seděl, bylo zřejmé, že je to vysoký muž; zpod přiléhavé čepičky se mu draly prameny černých vlasů. Osmahlá pokožka vypovídala o tom, že tráví dost času pod římským sluncem, není jen zavřený v temných interiérech církevních budov. Jeho výrazný orlí nos by byl hrdou ozdobou každého římského patricije, zvláště když se k tomu připočetla ještě ústa stažená do stálého úšklebku s úzkými rty tak nápadně tmavorudými, jako by byly uměle přibarvené. Oči kryté povislými víčky zdánlivě neunesly ani stopu soucitnosti. I kdyby si snad někdo neudělal představu o jeho úřadu z pouhého vzhledu jeho tváře, výmluvně o něm svědčilo jeho ošacení a šperky – kolem krku měl zavěšený bohatě zdobený stříbrný kříž posázený drahokamy, na sobě oficiální šarlatovou kleriku, *udones* neboli bílé punčochy a *campagi*, černé střevíce, vykukující zpod stolu.

Trvalo několik vteřin, nežli se *nomenclator* vzpamatoval z překvapení a *praecipuus* Pothinus stačil alespoň trochu popadnout dech.

„Je pryč, ctihodný Gelasiel!“ vyrazil ze sebe Pothinus. „Je pryč!“

Nomenclator se opřel v křesle a chladně si starého pána změřil.

„Vzpamatuj se, Pothine. Vzpamatuj se a potom mi pověz, pomalu a zřetelně, co že se stalo, že tě to přimělo sem bez ohlášení takto nehorázně vpadnout.“

Praecipuus Pothinus se ještě několikrát nadechl, nežli došel k závěru, že už bude s to jasně hovořit.

„*Sefer Ya'akov*,“ vypravil ze sebe konečně. „Zmizela z archivu.“

Ctihodný Gelasius se zamračil. „Nevyznám se příliš v hebrejských spisech, Pothine. Co že to zmizelo?“

„*Biblos Iakobos*,“ přeložil mu Pothinus ten název do řečtiny, nežli pokračoval: „Ten spis zmizel a –“

Ctihodný Gelasius pozvedl útlou, téměř ženskou ruku a rozhlédl se kolem, jako by se přesvědčoval, že jejich rozhovoru nenaslouchá nikdo nezvaný. „Neměli bychom připustit, aby nějaké kacířské myšlenky dolehly k nesprávným uším.“

Pothinus mávl rukou, jako by mu na tom pramálo záleželo.

„Jde o to, že v noci někdo násilím vnikl do archivu a ten text zcizil. Když jsem na místo dnes ráno dorazil, objevil jsem tam otevřené okno, ale přitom vím s jistotou, že jsem je zavíral, nežli jsem včera odcházel. Proto jsem začal archiv ihned procházet a všechny rukopisy kontrolovat. Netrvalo mi dlouho, nežli jsem zjistil, že v oddílu věnovanému hebrejským a aramejským spisům někdo byl. Okamžitě jsem veškerá tam obsažená díla srovnal se svým rejstříkem, a tak jsem přišel na to, že *Biblos Iakobos* chybí. Ze všech knih obsažených v celém archivu je právě tato naší víře nejnebezpečnější. Co jen budeme dělat?“ A začal si nešťastně mačkat ruce.

„Co že *my* budeme dělat, *praecipue* Pothine?“ zeptal se ho ctihodný Gelasius mrazivým hlasem. „Pro ty frakce heretiků, kteří popírají Boží narození, by ta kniha představovala nesmírně cenný argument, jenž by jim pomohl prosadit jejich názory. Už nyní máme potíže s tím, abychom potlačili veškerá díla, kde se o Iakobovi hovoří jako o bratru...“ Zarazil se a pokrčil rameny. „Pokud si dobře vzpomínám, to dílo bylo údajně sepsáno

Iakobem, nebo Iacomem, jak mu říkáme my, nežli byl usmrcen na základě rozhodnutí židovské rady Sanhedrin. Nazarénští, jež Iacomus vedl, dodnes existují a prohlašují o sobě, že jsou pouhou součástí židovské víry, a také tvrdí, že Ježíš byl obyčejný rabín.“

„Ale co budeme dělat?“ zopakoval *praecipuus* Pothinus a hlas mu přešel téměř v kvílení.

„S nikým jsi o tom zatím nemluvil?“ chtěl vědět *nomenclator*.

„Ne, ztrátu knihy jsem nikomu nehlásil. Jen jsem hovořil s jedním *custodem*, s Liciniem.“ *Custodes* byly ozbrojené strážce Lateránského paláce. „Včera v noci měl hlídku před archivem. Jen jsem se ho zeptal, zda si není vědom, že by se během noci u budovy událo něco podezřelého či nezvyklého.“

„Víš jistě, že ses mu nezmínil o zmizení té knihy?“ ptal se ctihodný Gelasius s naléhavostí.

„Nezmínil. Onen *custod* mi ovšem sdělil, že včera zastihl před vchodem dva poutníky, kteří předtím museli příliš holdovat našemu dobrému italskému vínu, zřejmě na ně nebyli zvyklí. Vytkl jim jejich pohoršlivé chování a oni se po nějaké chvíli odebrali k sobě do ubytovny.“

„Mám tomu rozumět tak, že to byli cizinci?“

„Přesně tak. Licinius mi sdělil, že to byli barbari. Prý poznal, že přišli z onoho ostrova ležícího západním směrem, jehož věřící Svatému otci přidělávají tolik starostí – odlišně datují Velikonoce, jinak slaví mši svatou, a jejich duchovní se dokonce i jinak strojí. A odmítají se podřídít výnosům římských koncílů, které stanovily, jak se mají následovníci naší církve chovat. Však víš – ti divocí podivíni, kteří si naši víru vykládají podle sebe a brání se moudrosti Říma.“

„Ty myslíš Pět království Erinu?“ Ctihodný Gelasius se usmál při vzpomínce. „O té zvláštní zemi jsem se mnohé dozvěděl od jisté advokátky, která odtamtud pocházela.“

Praecipuus Pothinus na něho nevěřičně vytřeštil oči. „Jakže? Od ženy? A navíc právnice?“

„Disponovala skutečně bystrým úsudkem,“ pronesl *nomenclator* zamyšleně.

„Inu, pokud s tou krádeží mají něco společného ti barbari, pak už jistě z Říma dávno zmizeli,“ prohlásil *praecipuus*.

„Jak to můžeš vědět?“ otázal se ho ctihodný Gelasius ostře.

„*Custod* Licinius mi sdělil, že se s těch dvou zeptal, kde v Římě přebývají. A jeden z nich mu pověděl, že jsou ve městě poslední noc a nazítří se chystají vydat na zpáteční cestu na ten svůj Bohem zapomenutý ostrov.“

Ctihodný Gelasius káravě zavrtěl hlavou. „Na žádný ostrov na tomto světě náš Bůh nezapomněl, Pothine. Zjistil ten *custod* jména oněch dvou barbarů?“

„Zeptal se jich na ně, ale zněla tak divně a cize, že jim vůbec nerozuměl a nemohl je proto ani zaznamenat. Jednoduše se mu přiznali, že pocházejí z onoho západního ostrova, a *custod* si nemohl nevšimnout, že nejsou v pití příliš zdrženliví na rozdíl od většiny poutníků, kteří do našeho města přicházejí.“

„Tudíž ty se domníváš, že z Říma už nejspíš odešli?“

„Čekal bych to. Podezření na ně jsem pojal poté, co mi ten *custod* pověděl, že jeden z nich měl u sebe vak na knihy. To mi připadá dosti nezvyklé, když jde někdo do města hýřit.“

Ctihodný Gelasius se na několik okamžiků soustředěně zamračil a přitom prsty bubnoval do desky stolu.

„Nikomu se o té ztrátě nezmiňuj, dokud ti k tomu nedám výslovné svolení. Na veřejnost to nesmí proniknout, zvláště když jde o tak nebezpečný spis. Jeho obsah, ba i samotné jméno autora by dokázaly zničit vše, co jsme za celá ta léta vybudovali a čemu říkáme křesťanský svět.“

„Tak co mám tedy dělat?“ ptal se *praecipuus* chabým hlasem.

„Na celou tu záležitost zapomeň. Od této chvíle se věci ujímám já. Ke ztrátě onoho spisu a našemu nynějšímu rozhovoru nikdy nedošlo. Pokud máš tu knihu v seznamu archivovaných spisů, vymaž ji. Neexistuje. Nikdy neexistovala.“

Když *praecipuus* Pothinus odešel, ctihodný Gelasius seděl ještě nějakou chvíli v tichosti. Teprve když se od dveří vedoucích do sousední komnaty ozvalo tiché zakašlání, rychle se tím směrem otočil.

Mezi veřejemi stál vysoký mladík s pohlednou tváří a zřejmě neustále pobaveným výrazem, lépe řečeno se tam lenošně opíral.

„Tys to všechno slyšel?“ otázal se *nomenclator*.

„Ano.“

„Inu, bratře Lucide, zdá se, že tvé varování, že by se někdo mohl pokusit zcizit jistá díla z našeho archivu, nebylo plané, ačkoliv jsem nečekal, že k tomu dojde tak záhy. Zřejmě se ale

není čemu divit. Pokud by nějaký rukopis dokázal napáchat škody mezi teologickými závěry z církevních koncilů v uplynulých staletích, byl by to právě tento. Podle *custodes* by podezřelými mohli být tví krajané. Netušíš, o koho jde?“

„To bohužel ne. Teprve včera se ke mně donesla zvěst o tom, že se snad někdo chystá zcizit z archivu onen nazaretský spis, a proto jsem za tebou dnes ráno zamířil. Potíží je ovšem v tom, že ulice Říma jsou poutníků ze západních ostrovů plné div ne k prasknutí.“

„Ty zloděje musíme najít!“

Mladík se nevesele uchechtl. „Vy s tím nešťastným *praecipu- em* nedokážete ani připustit, že ta kniha vůbec existuje, natož abyste přiznali, že ji někdo ukradl. Pokud vím, váš strážný viděl jen dva mé krajany, kteří byli poněkud opojení a počínali si před budovou knihovny hlučně.“

„Musíme zjistit, kdo ti dva byli a zda ten spis zcizili,“ zopakoval *nomenclator* zatvrzele.

„Pothinus si dobře všiml, že je to nezvyklé, aby poutník, který vyrazí veselit se do ulic Říma tak, jak to popsal onen *custod*, s sebou nosil *tiag luibhair*, tedy vak na knihy, jak jim v naší zemi říkáme. Na základě toho soudím, že můžeme celkem bezpečně tvrdit, že tu krádež mají skutečně na svědomí oni a že ztracený spis byl v onom vaku.“

„Z toho, co říká Pothinus, se zdá plynout, že už jsou ti dva s největší pravděpodobností na cestě k některému námořnímu přístavu, aby se vydali na zpáteční plavbu do tvé domoviny. Musíme tu knihu získat zpět, neboť ve špatných rukou by se mohla stát podnětem hnutí, které by dokázalo zvrátit novou víru v celém křesťanském světě.“

„Ano, už jsi to říkal, a já jsem si toho dobře vědom. Naneštěstí ale vystopovat je půjde jen těžko, neboť ulice Říma jsou neustále plné poutníků, kteří sem proudí a zase odsud odcházejí, takže nám ani to, že víme, odkud pocházejí, příliš nepomůže.“

Ctihodný Gelasius znovu začal bubnovat prsty do desky stolu. „Tvůj rodný ostrov nám zde v Římě už beztoho dělá značné starosti; našim právníkům se rozdíl mezi zdejším a tamním pojetím víry daří odstraňovat jen velice pomalu. Sice jsme dokázali zvítězit v debatách na koncilu ve Streonshalhu a v Autunu, ale získat si srdce a náklonnost vašeho lidu se nám nedaří. Většina obyvatel se tam u vás svehpě drží ostrovních tradic – krom opata

v klášteře jménem Ard Macha. Ten prohlásil, že je hotov podřídit se svrchovanosti Říma, ovšem jen výměnou za to, že mu udělíme funkci vrchního biskupa celého ostrova.“

Bratr Lucidus se ušklíbl. „Takový požadavek naráží na celou řadu překážek – především pak to, že se o ten post uchází mnoho dalších žadatelů. Například opat z Imleachu, který zastává úřad vrchního biskupa na jihu Irska, se o tu funkci také hlásí, a podporuje ho polovina naší země. A tamní opat není jediný. Kupříkladu opatství blahoslaveného Fiacca ve Sléibhte se vydává za nejstarší opatsví na celém ostrově. A i několik dalších klášterů předložilo pádné argumenty ohledně toho, že právě jejich opat by měl mít svrchovanou moc nad všemi věřícími na celém ostrově.“

„Inu, tím se v této chvíli zabývat nehodlám. Naše snahy získat křesťanstvo Irska pod nadvládu Říma nejsou nyní tolik palčivé. Faktem ale zůstává, že onen starý text by tento náš cíl dokázal nenapravitelně poškodit. Musíme ho stůj co stůj získat nazpět.“

Bratr Lucidus se sotva znatelně pousmál. „Ano, to už jsi říkal několikrát. Předpokládám ale, že ten úkol bude na mně.“

„Jak se ho hodláš zhostit?“

„Mám v úmyslu ty dva irské poutníky vystopovat a zjistit, co jsou zač. Pokud už se vydali i s knihou na cestu do Pěti království, vyrazím za nimi a spisu se zmocním – nebo ho zničím.“

„Hovoříš, jako by sis byl tou věcí docela jistý,“ poznamenal ctihodný Gelasius, „ale víš určitě, že to dokážeš? V první řadě budeš muset zjistit, kdo ti zloději jsou. Co když se ti to nepodaří? A jak hodláš ten spis nalézt? Na tvém ostrově je jistě celá řada míst, kde by se dal dobře ukrýt.“

„Pokud ti zloději onu knihu *skutečně* vezou do mé rodné země, aby tam šířili kacířské myšlenky v ní obsažené, pak existuje jen několik málo míst, kam by s ní mohli zamířit. Jedním z mých velice dobrých přátel je veliký učenec, bratr Sionnach z kláštera v Corcach Mór. Má vysoce postavené známé ve všech Pěti královstvích. Náš ostrov není tak veliký, aby se mi nemohlo podařit ten spis vystopovat. Naopak – kdyby se některému z klášterů podařilo tu knihu si opatřit, zpráva o tom by se rozšířila jako požár. A bratrstvo učenců by se o tom dozajista doslechlo mezi prvními.“

„Znáš jistou ženu jménem Fidelma z Cashelu?“ zeptal se ho *nomenciator* náhle bez úvodu. „To je ona právnička z vaší země, o níž jsem se před okamžikem zmiňoval *praecipuovi* Pothinovi.“

Mladík pomalu promluvil: „Kdo z Pěti království by někdy neslyšel o Fidemě z Cashelu a jejím společníku, saském bratru Eadulfovi? Jistěže jsem o ní slyšel, ale dosud jsem se s ní nesetkal.“

„Ta by ti ve tvém úkolu zmocnit se oné knihy mohla být nápomocna. Pošlu jí po některém mnichovi chystajícím se nazítří na cestu do vaší země vzkaz, protože tě nyní už nechci déle zdržovat. Nesdělím jí, čeho přesně se tvůj úkol týká, jen že byla zcizena jistá kniha a ty máš mé pověření ji nalézt a vrátit se s ní do Říma. Pokud by ses na tu ženu potřeboval obrátit s prosbou o pomoc, ve svém vzkazu jí sdělím, že se představíš jako Lucidus a uvedeš mé jméno jako svého pověřovatele.“

„Vypravím se za ní jen v nouzi,“ odvětil bratr Lucidus sebevědomě. „A až se ocitnu ve své rodné zemi, jméno Lucidus používat nehodlám – vrátím se ke svému irskému jménu. Ale dobrá, pokud bych potřeboval od Fidelmy nebo někoho dalšího pomoc, prokážu se jménem Lucidus a jeho významem jako heslem. Jsem si ale jist, že dokážu ten úkol splnit i bez cizího přispění.“

„Čím dříve tedy vyrazíš, tím dříve se ti to, bratře Lucide, podaří. Nechť Bůh provází tvé kroky.“

Mladík směrem k *nomenclatorovi* sklonil hlavu a se sebejistým úsměvem prohlásil: „Amen, ctihodný Gelasie. Ovšem jsem přesvědčen, že na to zadání stačím sám – i bez Boží pomoci, nebo pomoci oné Fidelmy z Cashelu.“

„Můžeme se jet podívat na tu hranici, *athair*?“

Hlas malého Alchúa se chvěl vzrušením a chlapeček ukazoval přes náměstí na obrovskou hranici vystavěnou z klád a větví, která se tyčila do takové výše, že málem převyšovala okolo stojící budovy. Eadulf se na svého synka podíval s trpělivým pobavením.

„Co čekáš, že tam uvidíme, ty štěně? Zatím je to jen hromada starého dříví. Zapálí ji až zítra, teprve potom to bude zajímavé.“

Aidan, mladý voják a příslušník královských bojovníků Zlaté obroučky, kterého jim dnes ráno přidělili jako doprovod při jejich každodenní projížďce, si popuzeně odfrkl.

„Ta hranice má důležitý symbolický význam, nemělo by se o ní hovořit jen jako o kopě starého dříví, příteli Eadulfe,“ pravil káravě.

Jejich trojice právě sjela na koních od palácové brány Cashelu, sídla Colgúa, krále Mumanu, největšího ze všech Pěti království irských. Jeho země ležela na jihozápadě ostrova. Zastavili koně na okraji cashelského náměstí. Většinou s jejich malým synáčkem na pravidelné ranní projížďky jezdila Fidelma, ale když měla nějaké povinnosti coby právní poradkyně svého královského bratra, s hošíkem jezdil Eadulf – a pokaždé s sebou měli jednoho člena královny tělesné stráže. Nikdo nezapomněl na to, že jejich synka ještě v peřince unesl Uaman, zlotřilý vládce průsmyků ve Sliabh Mis.

„Vždyť je oheň jako oheň,“ řekl na to Eadulf, ale pozornému posluchači by neušlo, že se za jeho zdánlivě nedbalou odpověď ve skutečnosti skrývá jistá dávka obav. Dobře věděl, jaký symbolický význam s sebou ona hranice nese a co pro místní

obyvatele znamená – již kolik dní k ní přinášeli z okolních lesů větve a polena na přiložení.

Aidan, který si jeho nejistého zakolísání nevšiml, káravě zavrtěl hlavou.

„Už v naší zemi žiješ dost dlouho, příteli, abys věděl, že se blíží velice významný čas.“

„Jistě, o oslavách Samhain toho vím víc než dost,“ ujistil ho Eadulf.

„Pak je ti jistě také známo, že nyní panuje doba temnoty,“ pokračoval mladý voják. „A proto jsou hranice zapalované o Samhainu tak důležité. Jejich zažehnutí ztělesňuje naše přání, abychom ve zdraví přežili hrozící stíny noci a znovu se zrodili do světla. Nezapomínej, že zítra v noci při oslavách Samhainu nás budou obklopovat temné síly. Všude kolem bude zlo a zemi zaplaví nenávisť a pomsta.“

Eadulf se musel ovládat, aby svého průvodce neokřikl, že má podobných řečí hned nechat. Samotného Eadulfa vychovali v tradiční pohanské víře jeho kmene. V jeho rodné vísce Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu kmene východních Anglů se slavil podobný svátek, ovšem říkalo se mu Modraniht, tedy „Noc Matky Země“. Po něm následoval měsíc *blótmonath*, čas obětí bohům a bohyním – lidé věřili, že přinášením obětí se ochrání před nadpřirozenými silami obývajícími temné hvozdy a opuštěná místa, které jim chtějí škodit a mstít se na nich. Mimoděk se otrásl. Do země východních Anglů poté dorazili křesťanští misionáři a začali tamní obyvatele obracet na novou víru a Eadulf jako mladíček se pro jejich poselství nadchl. Ovšem staré rituály, obyčeje a tradiční víra, kterou zdejší obyvatelé vyznávali od dávnověku, nezmizely tak snadno. Čas od času se přistihl, že stále věří pohanským pověrám – pověrám, které se nepodařilo nové víře vymýtit, a tak se pokusila si je namísto toho přivlastnit. Dokonce i velký římský papež, Gregorius Anicius, svým misionářům nakázal, aby přestali předkřesťanské chrámy a posvátná místa ničit a namísto toho je jednoduše zasvětili nové víře. Z toho důvodu se mnoho starých obyčejů a tradic jen odělo do hávu nové víry.

„*Athair*, proč se nemůžeme jet podívat na tu hranici?“ vytrhl ho z myšlenek plačtivý hlas jeho synka.

Eadulf se zarazil. „Nu dobrá, pojedeme kolem,“ ustoupil mu s povzdechem. „Stejně jsem slíbil mamince, že se zastavíme

u Delly a vyzvedneme u ní nějaký med," dodal, jako by sám sobě musel omlouvat, že se chlapečkovi rozhodl vyhovět a jet kolem ohniště.

Pokračovali dál krokem přes náměstí k obří, ale podle všeho dosud nedokončené hranici. Ačkoliv byla hodná chvíle po rozednění, otevřený prostor byl téměř liduprázdný. Většina místních už vyrazila po své práci, šli se věnovat nejružnějším řemeslům, díky nimž městečko v podhradí vzkvétalo. Ode dne, kdy se králem Mumanu stal Conall Corc, který poručil, aby mu na veliké vápencové skále vybudovali hrad, vyrostlo v blízkosti královského sídla malé město. Ve stínu paláce, tyčícího se na skále vysoké téměř dvě stě stop, se obyvatelům dařilo a jejich městečko bohatlo. Nyní bylo střediskem eóghanachtských držav.

Několik málo stromů rostoucích na náměstí ještě neodložilo svůj letní háv, třeba velký jasan s oblou korunou a výraznými listy, kterému se v místní vápenité půdě dobře dařilo. Náměstí působilo nezvykle hole, většina pestrých lučních květů, které v létě prostor zdobily svými veselými květy, už zmizela a chystala se na zimu. Ticho narušoval jen zvuk nárazů kovu o kov – to kovář někde opodál se věnoval svému řemeslu. V tichu mezi údery slyšeli naléhavé čimčarání vrabců, kteří měli postavená hnízda pod štíty okolních domů – ptáčci doufali, že tam v teple přechkají nadcházející chladné období. Nejbližší budovou byla Rumannova krčma se sousedícím pivovarem. Vzápětí už ve dveřích podniku uviděli i samotného pána domu, dobromyslného Rumanna, který se tam chystal na nadcházející den. Jakmile je hospodský uviděl, zdvihl ruku na pozdrav.

Když dojeli k hranici, malý Alchú zastavil svého poníka, i když mu Eadulf prve nakazoval, že pojedou rovnou dál. Naklonil se svému zvířeti přes šíji a upřeně se díval na cosi mezi nakupeným dřevem.

„Tam vevnitř je nějaký balík látky, *athair*," řekl hošík a ukazoval tím směrem. „K čemu tam je?“

Než Eadulf stačil odpovědět, Aidan zvolal: „To je nejlepší způsob, jak zkazit pěkný oheň! Z hadrů jde leda tak kouř, ale hoření rozhodně nepomohou.“

Pobídl koně k místu, kde stál Alchúův poník, a podíval se, kam chlapeček ukazuje, a přitom si mumlal: „Co je to za hlupáka, že hodí do hranice balík starých hadrů...?“ Hlas mu ale náhle odumřel a Eadulf, který jel o něco napřed, přitáhl svému

zvířeti otěže, zastavil a netrpělivě se ohlédl, kde že se ti dva zdrželi. Nepostřehl, že se Aidan tváří vyděšeně.

„Příteli Eadulfe,“ promluvil Aidan tiše, „mohl bys zatím malého Alchúa vzít za Rumannem a požádat ho, aby na něj chvilku dohlédl? Potom se sem prosím vrať.“

Eadulfa taková žádost překvapila, ale vzápětí pochopil, že něco není v pořádku, a tak se s mladým vojákem nepřel a místo toho se obrátil k synkovi: „Pojed' se mnou, štěně. Poprosíme tamhle Rumanna, aby ti nalil pohárek chladného jablečného moštu.“

Alchú byl bystrý hoch a i on okamžitě vycítil napětí panující ve vzduchu. „Proč tu nemůžu zůstat a podívat se, co jste to tam našli?“ zeptal se.

„Ani nevím, jestli jsme něco našli,“ odvětil Eadulf pevným hlasem. „Jen se chceme podívat, co je to za hadry, které tam někdo hodil – ty dokážou oheň nepěkně zdusit. Tak už pojed'. Vrátime se hned za tebou.“

Chlapeček se neochotně rozjel za otcem přes náměstí směrem ke krčmě. Když hostinský viděl, že se k němu ti dva blíží, s úsměvem jim vykročil v ústrety.

„Dobrý den ti přeji, bratře Eadulfe. Vidím, že tobě i tvému synu se daří dobře. A co tvá žena, paní Fidelma?“

„I té se daří dobře, Rumanne,“ ujistil ho Eadulf. „Všimli jsme si, že kdosi do hranice na oslavu Samhainu nastrkal nějaké staré hadry. To by mohlo ohni zítra uškodit, až ho budou zažehovat. Rozhodli jsme se s Aidanem, že to napravíme, nežli pojedeme dál, a proto bych ti byl velice vděčný, kdybys dal zatím Alchúovi napít a dohlédl na něho, než skončíme.“

„No jistě,“ přisvědčil krčmář, a potom tázavě dodal: „Hadry, říkáš? To je ale hloupost, nechápu, kdo mohl provést něco takového. Možná si tam hrály děti. Snad ani slabomyslného by nenapadlo zničit posvátnou samhainskou hranici den předtím, nežli má být zapálena. To Curnana nepotěší, až se o tom doslechne.“

„Curnana?“ zamračil se Eadulf.

„Je to dřevorubec, žije v lese západně od města. Letos mu byla svěřena příprava hranice a jistě ponese nelibě, až se dozví, že kdosi chtěl jeho ohni uškodit. Ať tak či tak, na chlapce ti dohlédnu, nežli s Aidanem vykonáte, co je třeba. A Curnanovi o tom povím, až sem později dorazí, aby hranici před začátkem oslav dokončil.“

Eadulf ještě dal Alchúovi několik napomenutí, a pak zamířil zpět k Aidanovi, který už mezitím sesedl a právě se s rozrušeným výrazem pokoušel probíjet větvemi a kládami k záhadnému balíku vespod. Eadulf nechal svého koně stát vedle Aidanova a přistoupil k mladému bojovníkovi.

„Proč se chováš tak nervózně?“ zeptal se ho. „Vždyť to přece je jen pár starých hadrů, kvůli tomu snad není třeba dělat takové pozdvižení.“

Aidan se ušklíbl. „Pozdvižení teprve začne, příteli Eadulfe. Ty hadry zakrývají tělo nějakého člověka.“

„Cože?“ Eadulf na mladíka chvíli jen němě zíral, potom se pomalu otočil a zadíval se do míst, odkud Aidan mezitím vytáhl několik větví.

Z hromady dříví nyní vykukovala lidská paže, bledá a ztuhlá.

Už nepromluvili ani slovo, ale oba se vši silou pustili do uvolňování větví, pod kterými spočívala – jak už teď nepochybovali – mrtvola. Při tom počínání se ale museli mít na pozoru, aby nenarušili základnu celé obří hranice. Po chvíli usilovného snažení se jim podařilo za ramena vytáhnout tělo nešťastníka z jeho dočasného hrobu, aniž se dřevěná stavba zřítíla. Když tělo vyprostili, zadýchaně se po té námaze narovnali a zahleděli se na mrtvolu na zemi.

Neznámý byl oděn do řeholního hábitu z hnědé vlněné látky. Ve tváři byl poněkud vyhublý a na temeni měl nepořádně oholenou tonzuru blahoslaveného Jana, nikoliv tonzuru Petrovu, již nosili mnichové v Římě. Podle toho se dalo soudit, že šlo o řeholníka následujícího zvyky Pěti království. Muž byl ve vyšším středním věku, tvář měl ošlehanou nepřízní počasí a poněkud podvyživenou. Eadulfovi připadalo, že dotyčný vůbec nevypadá jako mnich, ale věděl, že takové hodnocení se nedá ničím podložit. V tu chvíli Eadulfovi ke chřípí zalétl nějaký pach a on pozorně začíchal. Ano, bylo to tam silně cítit... co jen to bylo? Ta vůně se mu vybavovala z doby, kdy se věnoval studiu léčivých bylin. Řekové té rostlině říkali *nardus*, ale Římané ji nazývali *lavandarius*, neboť si ji přidávali do koupele. Mrtvola jí byla pronikavě cítit, o tom nebylo sporu.

Eadulf už chtěl stočit zrak stranou, ale pak si náhle uvědomil, že je mu ten mrtvý něčím povědomý. Už se s ním v minulosti jistě musel setkat... ale i když se dlouhou chvíli snažil vybavit si, kde že k setkání mohlo dojít, nedokázal si vzpomenout.

„Neznáš ho odněkud?“ zeptal se nakonec Aidana.

„Právě jsem se tě chystal zeptat na totéž,“ odpověděl bojovník. „Mám dojem, že už jsem jej někde někdy viděl, ale nejsem si tím docela jistý.“

Eadulf si k tělu přiklekl a začal je ohledávat.

„Nemůže být mrtvý dlouho,“ zamumlal a zahýbal neznámému rukou, aby zjistil ztuhlost. „Na těle má spoustu krve, a všechna není ještě zaschlá.“

„Myslíš, že se mohl zabít sám?“ zeptal se Aidan. „I já poznám, že má podržité hrdlo.“

Eadulf se navzdory vážnosti okolností musel otázce mladého vojáka pousmát. „Když se člověk chce zabít, málokdy si pak vleze pod obří hranici, aby jeho tělo pohltily plameny,“ odpověděl mu.

„Takže soudíš, že byl zavražděn?“

Eadulf zamyšleně stiskl rty. „Máš pravdu, někdo mu podržl hrdlo... podle všeho šlo o divoký útok, rána vypadá rozeklaná. Ale také si můžeš povšimnout, že má otvory v hábitu, tady.“ Od-sunul roucho poněkud stranou, takže byly vidět rány na prsou. „Někdo ho proklál nožem, ranou přímo do srdce.“

Aidan tiše vydechl. „Takže zde došlo k vraždě nějakého mni-cha? Připadá mi to téměř nemožné. Kdo by to dělal – a proč?“

„Kladeš mi otázky, na něž neznám odpověď, příteli.“ Pak Eadulf mrtvému opatrně odtáhl kápi od krku a natočil mu hlavu mírně stranou. „Také má velkou ránu zezadu na šíji – podle jejího rozsahu soudím, že už ta sama by stačila k tomu, aby jej usmrtila.“

V tu chvíli Aidanovi zmizela z tváře všechna krev. Začaly se mu pohybovat rty, ale nevycházelo z nich ani hlásku. Přejel pohledem z mrtvolky na Eadulfa a potom zase zpátky. Nakonec ze sebe z námahou vypravil: „Už mezi naším lidem žiješ dost dlouho, abys věděl, co to značí.“

Eadulf ale v první chvíli nechápal, na co mladík naráží, a tak se zeptal: „Co by to mělo značit?“

„No přece... to je trojná smrt!“ vyhrkl Aidan. Z hlasu mu byl jasně slyšet strach. „Bůh nás chraň! Jde o rituální vraždu.“

Eadulf stiskl rty. „Rituální vražda, říkáš? Ale jakému by měla sloužit účelu?“

Aidan ukázal na hranici dřeva. „Zítra večer se slaví svátek Samhain. Křesťané nad ním přimhouřili oči, ale ty oslavy po-

cházejí ještě z dob, kdy nebyli ani druidové. Co jiného by to mohlo být nežli jakýsi prastarý rituál?“

Eadulf pomalu vstal a oprášil si šat. „Už jsem se dávno naučil, příteli, že nikdy nedělám ukvapené závěry, dokud nemám k dispozici dostatek faktů.“

Střelil pohledem k Rumannově krčmě. „Ty tu teď stůj u těla na stráž. Zpráva o nálezu mrtvoly se dozajista brzy rozkřikne, ale pro tuto chvíli je potřeba, aby se sem nikdo nepřibližoval a aby se těla nikdo nedotýkal.“

„Co hodláš dělat?“

„Rozjedu se s Alchúem zpět do pevnosti a ten případ nahlásím. Musí se to dozvědět vrchní brehon Fíthel. Vráťím se sem s ním, aby vyšetřování mohlo co nejdříve začít.“

* * *

„Já se nudím!“

Colgú, král Cashelu, vzhlédl ze svého úředního křesla a zadíval se na svou rudovlasou sestru s poněkud unaveným úsměvem.

„Ano, to už jsi mi dnes ráno... říkala několikrát,“ pronesl se záměrně hlasitým povzdechem.

Fidelda z Cashelu se na něj zaškaredila. „Já tě nežádám, abys mě litoval, jen potřebuji něco na práci,“ obořila se na něho nevrle. „Něco, čím bych si zaměstnala mozek.“

„Však já tě také nelituji,“ opáčil její bratr suše.

„Tak jsi mě alespoň mohl vyslat na misi do země klanu Arada Cliach, ať už šlo o cokoliv, a ne tam posílat Fíthela. Doslechla jsem se, že včera večer sem přinesl posel nějakou zprávu, a Fíthel s ním vyrazil na zpáteční cestu ihned po rozednění. Muselo jít o něco důležitého.“

„Fíthel je vrchní brehon tohoto království, Fidelmo,“ připomenul jí bratr, „a proto je na místě, aby se právě on ujal žádosti již k nám vyslal náš bratranec, náčelník Gilcach.“

Fidelda věděla, že Gilcach vládne bohaté části jejich království; bohaté proto, že na jeho území ležely stříbrné doly. Jedna z hor na jeho území obsahovala tolik cenné rudy, že se jí říkalo Sliabh an Airgid, Stříbrná hora.

„Co má Gilcach za potíže?“ zeptala se bratra.

„Prý už přišel v letních měsících o několik zásilek vytaveného stříbra.“

„Jak o ně přišel?“

„Vytavený kov se v nákladních vozech přepravuje k lodím na řece Siúr, naší velké řece. A odtamtud se s ním jeho lidé plaví až dolů do Port Lairge, odkud pak probíhají zámořské obchody. Jenže některé z těch zásilek se v poslední době ztratily.“

„Jakže – celé naložené lodi? Copak s tím nákladem neposílá bojovníky, aby to bohatství střežili?“

„Ne, celé lodi ne,“ odpověděl jí bratr. „Ale někdo odtamtud odnáší pytle s vytěženým stříbrem. Na palubu pokaždé naskáče půl tuctu zlodějů vyzbrojených kušemi a podmaní si posádku.“

„Na našem ostrově nejsou kuše příliš rozšířené,“ poznamenala Fidelma.

„To nic nemění na tom, že ty zbraně jsou velice účinné. Kdo-koliv se pokusil těm zlodějům postavit, byl těžce zraněn nebo rovnou zabít.“

„To přece ale pro náčelníka Gilcacha nemůže být nic těžkého, vystopovat takovou malou skupinku lupičů. Kde k těm útokům dochází?“

„Jen kousek severně od Gabhailínu, u soutoku dvou řek.“

„To je odsud nedaleko.“

„Po prvních dvou útocích se Gilcach rozhodl umístit na palubu s nákladem zkušené bojovníky – ale pak se lupiči vůbec neukázali. A když náš bratranec došel k závěru, že zloději už se svých nekalých úmyslů vzdali, nechal své vojáky odvolat, a v tu chvíli byly lodě s nákladem napadeny znovu. Existují tedy dvě možnosti – buď jsou ti lupiči skutečně obezřetní a dávají si pozor na co nejlepší příležitost k přepadení, nebo jim někdo z Gilcachových lidí podává dopředu zprávy.“

„Proč se tedy Fíthel vypravil na sever do Gilcachovy pevnosti v Bial Atha Gabhann? Tam odpovědi nalezne jen těžko. Pokud jsou ty lodě přepadány jen kousek severně od soutoku řek, měl by přece začít pátrat právě tam.“

„Někde vyšetřování zahájit musí,“ řekl jí na to bratr. „Domnívá se, že by se měl nejprve pokusit odhalit onoho člověka, který zloděje předem zpravuje, která z plavidel přepravují stříbro a která bude nejsnazší přepadnout a posádku přemocet. Fíthel usuzuje, že dotyčný bude mít nejspíš přímé napojení na samotné stříbrné doly.“

Fidelma netrpělivě pohodila hlavou, až jí rudé vlasy divoce zavlály.

„S tím jsem si snadno mohla poradit já,“ řekla Colgúovi. „Už jsem kdysi Gilcachovi vyřešila jistý případ a ty stříbrné doly znám. Navíc by to pro mě byla dobrá příležitost znovu se do té oblasti podívat.“

„Snad mi nehodláš upírat právo vést záležitosti svého království, jak uznám sám za vhodné?“ Pronesl to sice tichým hlasem, ale přece v něm zazněl jistý osten, který naznačoval, že její bratr sdílí Fidelminu prudkou povahu.

„Dobrá, ale přece musí být něco, čím bych se mohla zaměstnat. Špatně snáším, když má mysl zahálí a nemá před sebou žádnou hádanku, která by ji dokázala potrápit. Což mi připomíná,“ řekla a při té vzpomínce se soustředěně zamračila, „že sem včera během dne dorazili jeden po druhém tři cizí mniši. Zdálo se mi, že je zde očekávali. Nevíš, o koho se jedná?“

Její bratr si povzdychl. „Přišli na žádost nového opata z Imleachu, opata Cuána, který zároveň zastává úřad vrchního biskupa naší země. Jde o nějaký církevní sněm týkající se poslušnosti menších klášterů. Oni mniši jsou učenci zastupující některé ze zdejších klášterů, kde se poskytuje i výuka. Jsou z Ard Mór, Ros Ailithir a Corcach Mór.“

„Proč tedy není zastoupen i Imleach a Mungairit, když je sem opat Cuán svolal, aby hovořili o takovýchto záležitostech? Připadá mi poněkud zvláštní, že zde nejsou zástupci dvou největších opatství, kde se vzdělávají studenti zblízka i zdaleka – významnější střediska učenosti v našem království snad ani nejsou.“

„Opat Cuán sem prozatím vyslal místo sebe svého správce a zanedlouho se má dostavit sám.“

„A proč si za místo toho setkání vůbec zvolil Cashel?“ zamračila se. „Jistě by bylo mnohem vhodnější, kdyby se církevní rada konala v samotném Imleachu.“

„Opat Cuán se obával, že by některé z jeho oveček mohly až příliš hlasně dávat najevo, komu straní,“ vysvětloval jí Colgú. „Přál si, aby se učenci setkali na místě, kde nebudou muset brát ohledy na nepatřičné vlivy okolí.“

Fidelda se nad tím na okamžik zamyslela a potom pokrčila rameny. „Tomu asi koneckonců rozumím. Opat Cuán se svého úřadu ujal teprve velice nedávno – poté, co zavraždili jeho předchůdce a našeho vzácného přítele, opata Ségdaea...“

„Což byla záhada, jíž jsi rychle přišla na kloub, a díky tomu jsi zachránila nejen jeden život,“ pronesl její bratr uznale.

Fidelda máchla rukou, jako by na tom nezáleželo. „Nyní jde o to, že opata Cuána dobře znám, a pokud se on obává, že v některém z klášterů spadajících pod Imleach se schyluje k nepokojům, pak jsou ty obavy jistě opodstatněné.“ Odmlčela se, pak se zeptala: „Není ti známo, o kterých otázkách poslušnosti se má jednat?“

Colgúa to zjevně popudilo. „Pokud mě zde, Fidelmo, hodláš vyslyšet...“

„Vždyť dobře víš, že to je má přirozenost,“ odpověděla mu klidně.

„Opat Cúan se obává, že v jistém klášteře pod jeho správou nejde jen o obyčejnou neposlušnost. Domnívá se, že se tam chystá jakási vzpoura, jež má za cíl zcela převrátit naše pojetí víry – to, jak nám byla předána. A teď už o tom ani slovo. Jistě se najde i něco jiného, čím by sis zaměstnala mysl, než příchod a odchod nějakých mnichů? Říkal jsem si, že třeba budeš chtít strávit nějaký čas se synkem a se svým mužem. Copak ty nedokážeš odpočívat?“

Fidelda si povzdychla a znovu si uvědomila, že její bratr dokáže být stejně tvrdohlavý jako ona. Zvedla ruce v bezmocném gestu a zase je nechala klesnout.

„Když odpočívám, má mysl krní. Jakými případy jsem se musela v poslední době zabývat? Sporem dvou rolníků o umístění plotu mezi pozemky, krádeží rouna připraveného ke spředení a obvinění z nevěry. Potřebuji zaměstnat se nějakou pořádnou záhadou, nevysvětlitelnou hádankou, jejíž rozuzlení všem uniká – po něčem takovém toužím.“

Colgúa její řeč podráždila.

„Čekal bych, že budeš vděčná za trochu volného času, když jste se teprve nedávno vrátili z pevnosti lidu Uí Fidgente. Dobře vím, že Eadulfa nijak netěší, když se s tebou musí vydávat na ty dlouhé cesty koňmo.“

Bylo všeobecně známo, že Eadulf není nikterak zdatný jezdec, na koně sedal jen nerad a pouze v případě, že jiný způsob dopravy nebyl k mání.

Fidelda ho začala okamžitě hájit. „Eadulf jízdě na koni už mnohem víc přivykl. A také velice svědomitě plní své otcovské povinnosti a téměř každé ráno jezdí s naším Alchúem na projížďky. Má je rád.“

V tu chvíli k nim zvenku z nádvoří dolehl klapot kopyt. Colgú vstal a přešel k oknu. „To se podívejme, už jsou zpátky – většinou se na vyjíždce zdrží o dost déle,“ poznamenal.

„To se mi vůbec nelíbí,“ prohlásila Fidelma, přistoupila ke svému bratru a také se zadívala dolů na nádvoří. „Vyzazili odsud s Aidanem teprve před malou chvílí.“

Zanedlouho uslyšeli z chodby před královskými komnatami nějaký rozruch, dveře se otevřely a Dar Luga, *ainbertach* neboli hospodyně v paláci jim oznamovala příchod bratra Eadulfa.

„Nestalo se nic Alchúovi?“ byla Fidelmina první úzkostná otázka, když viděla, jak ustaraně se její muž při vstupu tváří.

Eadulf ji okamžitě uklidnil. „Chlapeček je v pořádku. Vrátili jsme se společně a já ho předal do péče Muirgen.“ Potom se obrátil ke Colgúovi. „Jeden ze strážných mi pověděl, že brehon Fíthel už z Cashelu odjel. Věčná škoda, potřeboval jsem s ním mluvit.“

Colgú si se sestrou vyměnil krátký překvapený pohled. „Ano, slyšel jsi správně, Eadulfe. Brehon už odjel. Proč jsi ho potřeboval?“

Eadulf se na okamžik zarazil, aby si utřídil myšlenky, nežli se jal vysvětlovat, co se stalo. „Bohužel jsme ve městě našli nějakou mrtvolu.“ Povzdychl si. „Víte, že obyvatelé Cashelu budují dole na náměstí velkou zápalnou hranici?“

„No pochopitelně,“ přisvědčila Fidelma. „Je to oheň na Samhain. Proč se o tom zmiňuješ?“

„Projížděli jsme s Alchúem právě kolem a Alchú si všiml, že až dole pod větve někdo dal ranec starých hadrů. Zastavili jsme tam, Aidan sesedl, aby si je prohlédl, a... inu, ukázalo se, že jde ve skutečnosti o mrtvolu nějakého muže – mnicha – a že ten člověk byl zavražděn.“

„Jakže? A viděl náš syn tu mrtvolu?“ zeptala se ho Fidelma ostrým hlasem.

„Ne. Předal jsem ho na chvíli Rumannovi, zatímco jsme tělo zpod hranice vyprošťovali,“ ujistil ji Eadulf.

„A jak víte, že byl ten člověk zavražděn?“ chtěl vědět Colgú. „A o koho vůbec jde?“

„Nevím, kdo to je,“ odpověděl Eadulf, „Ačkoliv se nemohu zbavit dojmu, že už jsem ho někdy v minulosti viděl. Nejsem si tím ale jistý. Nechal jsem Aidana stát u těla na stráž. A co se týče toho, jak zemřel – jistě ihned pochopíte, jaký symbolický význam

jeho vražda měla, a také nahlédnete, proč nám to dělá takovou starost. Vrah mu probodl srdce, podřízl hrdlo a roztříštil lebku. Kterákoliv z těch ran by byla sama o sobě smrtelná.“

Na okamžik se rozhostilo otřesené ticho.

„Víš to jistě?“ zeptala se Fidelma zděšeným šepotem. Vzápětí se poněkud vzpamatovala. „Samozřejmě, že to víš jistě. Odpusť, že jsem se ptala.“

Colgú promluvil tiše, téměř jako by hovořil sám k sobě. „Slyšel jsem příběhy o rituální trojné smrti, ale jen od bardů a vypravěčů – a také se proslychá, že k takovým rituálům dosud dochází ve vzdálených končinách tohoto ostrova, v roklicích mezi temnými horami, kde učení nové víry tamní lid stále nepřijal. Co to tedy znamená?“

„To znamená, že máme před sebou záhadu, již je třeba vyřešit,“ odpověděla Fidelma ponuře, ale zároveň v jejím hlase byla stopa zadostiučinění. „Říkáš, že máš dojem, že jsi toho mnicha již někdy viděl?“

„Jeho tvář je mi jaksi povědomá, dokonce i Aidan se nemohl zbavit pocitu, že už se s ním někdy setkal.“

„Jak jste poznali, že šlo o mnicha?“

„Byl oděn do mnišského hábitu a měl vyholenou tonzuru svatého Jana.“

Colgú se zase posadil a pochmurně se zadíval do plamenů živených silnými poleny. Když promluvil, znělo to ustaraně. „To není příznivá zpráva, zvláště pak v tuto roční dobu.“

„Hodlám se toho případu v nepřítomnosti brehona Fíthela ujmout,“ pronesla Fidelma pevným hlasem, jako by jí snad chtěl někdo odporovat.

„Tak se ti vyplnilo přání, Fidelmo,“ poznamenal Colgú hořce. „Právě sis stěžovala na nedostatek zaměstnání. Doufejme, že se ti ten případ podaří vyřešit, nežli započnou oslavy svátku Samhain. Předpokládám, že se sem sjede celá řada klanových náčelníků z okolí, a jistě také mnoho prelátů. Chystá se sem i princezna Gelgéis z Éile a...“ Hlas se mu vytratil do ztracena, když se zamyslel nad tím, co jeho vzácní hosté na takovou novinu nejspíš řeknou.

Fidelma se zatvářila káravě. „Tato zpráva dozajista nerozruší jen tvé urozené návštěvníky, bratře. Obyvatelé dole ve městě budou jistě velice rozjitřeni, až se rozkřikne, že v jejich hranici připravené na oslavu Samhainu byla nalezena mrtvola.“